

Crisantas lofsång öfver yppigheten och dårskapen, bestraffad genom förnufte...

Forslund, Samuel.

1700-1829 81 Ba Br.

FORSLUND, S.
Ex. A

47a

Witens
Saml. fort.
(22)
1700-1829
1793

CRISANTAS LOFSÅNG
ÖFVER
YPPIGHETEN
OCH
DÅRSKAPEN,
BESTRAFFAD GENÖM FÖRNUFTET.

MADRIGAL.

AF

S. FORSLUND.

STOCKHOLM,
TRYCKT HOS ANDERS ZETTERBERG, 1793.

B. m. Vardsh.
procc.

CRASSANTAS LÖRSÄNG

ÖFVER

YPPIGHETEN

OCI

DÄRSKAPEN

Non emam nunc vitam tuam vitiosa nuce

PLAUT.

MADRIGAL

AF

S. F. ÖRSÄND.

Om det är enligt med den finare smaken och de goda federne, at föragta det alfvarsamma, ålska det flygtiga, högackta det yppiga och dåragtiga, då har Crifanta rätt, och då är ju hånnes önskan obrottslig.

Men, om flygtighet, dårskap och utländsk yppighet åro et ondt, som i grund förstör et folks både moraliska caractere, industrie och vålfård, blyges då den, som ej förkastar hånnes ursinniga låra.

Den som tänker och gör hvad Crifanta här önskar, men fördömmar hånnes uttryck såsom grofva, den gör något så dumt, at det förtjenar alt åtlöje.

Hin onde fäfar själf för sin egen hiskeliga skepnad och dåren blyges för sin; den förre visar sig som en ljufens ängel, den senare som et årbarhetens mönster: men en god målare afbildar dem sådane de vårkligen åro, den förre i den ryssligaste, den senare i den löjligaste gestalt: men Målaren har därför icke varit grof, icke brutit emot den fina smaken och ingalunda sårat anständigheten; ty bägges egna caracterer hafva själfve tilredt och blandat fårgorna til sina egna Portraiter.

Jag vet vist, at, uti hela den uplysta verlden, ingen med sundt förnuft skal neka denna sanning:

Et Folks vârkeliga Sâllhet och fanna Lyckfalighet hvila på et om fakers råtta värde så klart begrep, at man förkastar det skadeliga och skenfagra goda; men utväljer det goda och inbillada onda.

Upfostrade efter denna grund-regel, skulle människorne hafva undvikit millioner olyckor, hvaruti en falsk education, elaka efterdömen, fördommar, sinlighet, inbillning och origtiga begrep om fakers världen, dem störtat.

Och, efter denna fanna princip, skulle mycket, som människor anse för högt, lyckligt, fördelagtigt, nyttigt, ådelt, förnämt, qvickt, artigt och belevadt, blifva betractadt utur en annan synpunkt och ansedt, som det vârkliga är — lågt, ufelt, skadligt, nedrigt, dumt, tålpagtigt och våpig.

Fulle af fördommar, söka och sätta många åran uti de ting och omständigheter, der hon aldrig finnes, och åt de små-faker, som den tänkande anser med största föragt, lemna dåren all sin högacktning, och derpå använder han outhörligen all sin lilla omtanka.

Sanningen här af bestyrkes genom erfarenheten: och om verden, som ordspråket lyder, (dock med någon förändring) regeras af fördommar och Crifanter, hvar finnes då den Hercules, som förmar rånna detta Augiæ stall och, medelst fanningens strömmar, bortskölja denna förpestande orenlighet? Den finnes uti det allmänna förståndet, hvars utslag ej torde ogillas, då man först låst Crifantas Madrigal, som nu följer.

CRISANTAS LOFSÅNG.

Hvad äro Staters fälla öden?
Et lugn, som varar för en blick;
Ån hunger, svård, ån digerdöden,
Neroner, brand och vattenflöden
Förändra deras glada skick:
Ån folken sina fruckter barga,
Och ån Barbarer plundra, hårja,
Med mänskors blod den jorden farga,
Som mänskan til sin boning fick.
Men ibland alla dessa skiften,
År du, o! kåra yppighet!
En oafbruten flygtighet,
Som följer ofs til sjelfva griften:
Du kommer ej med svård och brand;
Men segrar dock på millioner
Af dårar och af histrioner;
Du slår förnuftets små Plutoner
Och krossar dem med våldig hand.

Åk, stolta yppighet! hör segrens toner skalla,
De kring Triumphens vagn beständigt följa dig.

Åk, hålgd af all din pragt, millioner skola falla
 Och uti dina band med nöje linda sig;
 Vet, at de troppar, 1) du skal kufva
 Uti et inhemkt upror få;
 At utaf tvedragt de hvarandra modigt lufva
 Och sin Regent 2) för örat slå.
 Hvad konst blir då för dig att vinna
 Emot förnuftets hela Hår, 3)
 Som alltid få uprorisk år?
 Platt ingen: Skönaste Gudinna!
 Tråd fram i all den pragt och flård,
 Som dig natur och konsten gifva,
 Tråd fram, förståndets utpost lifva 4)
 Med alt, som kjufer denna verld;
 Uppfyll då lüften med parfumer,
 Klåd dig med perlör, band och plumer,
 Tag

- 1) De yttre finnen och passionerna, hvilka de fläste endast lyda; men öfverträffa derigenom på intet fått de oförnuftige djuren, om icke uti några ceremonier, dem de kalla belevvenhet: men rätteligen borde de kallas en påölgd af falska principer och verkliga fördomar: emedan de som oftast tyckas leda sin uprinnelse, ej ifrån det fanna förnuftet, utan ifrån dårars nycker och mode.
- 2) Passionernas Regent är förnuftet; men detta kufvas genom en falsk education och fäniga exempel.
- 3) Passionerna.
- 4) De yttre finnen, hvarigenom själen hämtar undermåttelser och begrep om de objecter, som finnas i verlden utom hånne.

Tag an en Majestätisk mine,
Låt rågna Caffé, Thé och vin
Uti Chinesers fina skålar
Och uti Franka glas och bålar:
Låt bergen gifva återkall
Utaf musique, af dans och lekar;
Så är jag vis i alla fall,
At ej förnuffets utpost nekar,
At lägga ned gevår för dig
Och under oket kröka sig.

Med denna seger krönt, med större pragt stofferad,
Du såkert tränger fram der hufvudstyrkan är:

Och hela håren surprenerad
Af alt det prål du på dig bår,
Skal ropa: vivat yppighet!
O! skönaste Gudomlighet!
Låt oss i prål och vållust fimma,
Kom jaga bort de forgers dimma,
Som stiger up från sparfamhet!

Ja! Därskap led du oss med bistånd och conseil,
Gif Cloris för contant behagens appareil;
Gif Språttars lätta vett en sådan fintlighet
At de med utmärkt drift och största redighet

I hvissa, dansa, hoppa, skratta,
Må gå så långt i kraft at fatta,
Som någon ännu gått uti vår dödlighet!

Ja, låt dem uti nit blott för din rena dyrkan,
Ej nånsin utan skrätt gå in och utur kyrkan;

Ty Cloris icke tål en stilla fedighet, 5)

Hon ålskar mer en fri och munter artighet:

Styr därför' deras ord med sådan varsamhet,

At, om de skulle tungan röra

Til tolkning af sin Religion, 6)

Hon då må styrkas i den tron,

At de af dygd och årbarhet

Blott gåckeri och löje göra; 7)

Så blir hon, i sin ysterhet,

Förtjust af deras fånighet,

Och låter dem behagligt föra

Sin hand up til en grinig mun,

At, under flep och drångars equivoquer, 8)

Så

5) Förmodeligen har Crisanta, under sit vistande på Cypem, lårt dessa feder vid begrafningar och andra alfvarsamma Ceremonier, hvilka derstädes fordom bivitades af en myckenhet åskådare under lek, skrätt, courtisering och allehanda artiga tidsfördrif.

6) Religion! - - Men den bör vara à la mode! —

7) Tölpars och Tölpinnors mode, hämtad från Cytheren, Paphos och Idalien.

8) Equivoquer äro tvetydiga uttryck, som, då de äro grofva, eller kunna lämpas på något, som blygsamheten förbjuder at nämna, alltid sära en ännu dygdig flickas heder, ehuru hon, i sin enfaldighet, ofta tror sig lycklig, at höra dem af vackra och prunkande pickelhåringar: men denna lyckan har likväl ådragit mången skönhet et elakt renommée, och författ hånne uti et framtida föragt och uselhet.

Så in som ut belåppa den en stund:

O! fälla tidevarf, o! gladafe epoquer!

Då en få snygg belevvenhet

Får rådda oss från vettets knarrighet!

Men ack! o! Ikönaste Gudinna!

Ån ganska mycket återstår,

För at vår tids applauser vinna;

Gif därför våra barn, från deras första år,

Den rena tron och rätta låran,

At uti utländsk pragt består den fanna åran!

Lår dem at frossa, spela, supa

Och flåsa up utur sin strupa

En mångd af eder utan blygd,

Bespotta Religion och dygd; 9)

Låt

- 9) De som aldrig annorlunda än fänaden uplyft sina ögon, aldrig ransakat sit eget väfende, aldrig med upmärksamhet betracktat himmel och jord och den förunderliga ordning, som framlyser i alt; de tro sig vara långt öfver hopen i förstånd, då de på intet sätt låta binda sig af någon Religion. Desse flumrande uslingar hafva ej annat bevis til sin fats än detta: jag tycker få; men de störste verldens Philosopher som med de ypperste snillen förenat en lång erfarenhet och den djupafo forsk-ning uti hela den skapade naturens hemligheter, hafva altid med en ömskränkt högacktning talat om Gud, lårt och trott själens odödlighet och fatt människans högsta goda uti dygden. Hvem bör man nu tro, antingen de vise, eller de okunnige? Hvem bör gifva tonen åt et folk, Philosophen eller Narn?

Lår dem at flepigst kunna skryta
 Af fegerkranfar, dem de bryta
 I Floras och Corinnas bo;
 Styrk dem at sig nog vackra tro,
 At fegra på Lucrèce och Westas ålt-Mamsfeller 10)
 Med blotta õgonkast, baise-mains och carameller,
 Med dumma railleries, med infall, lek och skratt
 Och klappning på en cone och all den skõna skatt,
 Hvars strålar trånga fram ur florets glefa natt.
 Lår dem at sjäska och at lånta verfar sjunga,
 Och vekligt styra få sin tunga,
 At deras och de skõnas vett
 Må fatta alt uti sin hårlighet!
 Lår dem at à la spa för spegelns domstol tråda
 Och om en mångd af fegrar qvåda,
 Dem de i Frõjas Tempel gjort,
 Och åt en lånt parure sig glåda,
 Hvars vårkan de få ofta sport.
 Lår dem at uppå namn, mynt, slågt och caractere,
 Slångkappor, coëffure, brillanter, växt och air,
 Lår dem, o! yppighet, på dessa trottfigt lita 11)
 Och

10) Lucrece var det största mönster af kyfchet och de Westaliske Jungfruene skulle, enligt sin ed, begrafvas lefvande, om de beblandade sig med någon mansperson.

11) Det är et angenämt nõje, at se hvad agtning de hyfa för sina egna personer, som tro sig vara ågare af ofvan upråknade egenfkapet; hvad stolt fräckhet de visa emot dem, som af naturen och kon-

Och veta, at den Dame, som utaf själen har

Knapt hånnes 5 mans utpost kvar, 12)

Skal ej få lätt sig kunna slita

Från deras fina glitternåt,

Som låggas ut för hånnes fjåt

På promenader och på balar,

I alla orter, rum och falar,

Vid Templen, der i Skockar, Valar 13)

Man denna tidens hjeltar ser,

Sig i en haye, då ej predikas mer,

Vid

sten åro mindre gynnade; huru nöjde de åro med sig sjelfve, och åndtligen, med hvad fåkerhet om feger de nalkas de sköna, hvars hjertan vid deras åsyn smålta såfom vax.

12) Själens 5 mans utpost år ej annat ån de 5 yttre finnen, som människor hafva gemensamt med de andre djuren. Då en del människor vilja föka fällheten, gå de ej längre i sina omdömen ån deras yttre finnen fåga dem. Det som lyser vackert för ögat, låter stort och klingar väl för örat, år angenämt för luckten, behagar och förnöjer smaken och uppfyller känslan med förtjusning: alt detta anse de såfom det högsta goda, och detta efterstråfva de med alla krafter, utan förnufts undersökning, huruvida det kan vara dem nyttigt eller skadeligt: men sådane uslingar hafva altid til slut blifvit bedragne och skola åfven, så länge verlden står, blifva det.

13) Skockar, Valar. Den benågne låfaren må ej misstyycka, at man här brukat kål och strömmingsråkning; emedan den, efter min tanka, var här måft passande.

Vid alla dörrar märkligt stålla;
 At under gapskratt utslag fälla
 Om Dammers gång, visage och coëffure,
 Om deras ben, våxt, fötter och chauffure;
 Och detta alt med kikarn för et öga,
 Som glirande vål synes föga;
 Men tyckes sig i kärleks böljor löga.
 Styrk hvarje jolrande benêt,
 At uti tid, från sjelfva poikeären,
 Tått följa Damer uppå sporen;
 At trippa uppå tå så lätt
 Och, i förtröstan på parure,
 Framläs pa dessa ord af modernas brochure:
 Ni tyckes gå nog triste, min sköna!
 Får jag ej lof at animera Er?
 Om ni en blick af nåd mig ger,
 Så skal ni snart min kärlek röna,
 Som, tånd af edra ögons par
 Och af behagens hela skara,
 Som sig hos Er tilsamman para;
 Med nöje skal i alla dar
 Allenast Edra bojer båra
 Och råkna för en utmärkt åra,
 At vara en så lycklig slaf
 Och lyda Er, min sköna Regentinna!
 Ach! under Er, förtjusande Gudinna!
 Jag tråla vil til brådden af min graf! 14)
 I den-

14) Si! sådant kallar man belevvenhet i hög grad.

I denna tjuvnings blick, i denna första låga,
Styrk hjelten än et steg at våga!

För honom in, der fom den sköna bor,

Och, om hon har en söta mor,

Som äfven blott förståndets utpost tror;

Hjelp honom segra få på båda

Och få på bågges hjertan råda,

At det upväxer jalousie

Imellan söta mor och hånnes Anne Sophie!

Låt segren få fullkomlig bli,

At han med hånne straxt får ingå coufinage,

Och, at han aldrig stängs ifrån en fri passage.

Til hånnes muntra hus, der glättigheten bor!

Och om han beder söta mor,

At då och då på Masquerader,

På baler och på promenader,

Til vårdshus, opror, bouffonnader

Få sin cousine, den sockertoppen föra,

Hon då må låna villigt öra

Och fåga: Herre, alt för gerna!

Min Dotter kan ej bättre må:

Ty fast ni ej har Ordensstjerna,

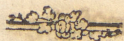
Så har ni granlåt nog ändå,

At hånne kunna heder göra;

Ni bår ju ingen Svenker trä:

Af edert fällkap hon ej tappar;

Cupidos bild på franska knappar

Skal det ej folk til agtning föra?

Gå, gå, min vän, min Dotter gå;

Men tag en ängelsk hatt, som kostar 50 plåtar
Med spånne, guld-cordon och toffar från Paris;
Och vet, vårt Svenska kram din skönhet intet batar,

Och hedrar dig på intet vis.

Se, flicka, se cousin! han är ju rätt galanter

Med spånnen, brillanter,

Med ur, diamanter,

Parfumerad, charmanter

Med poudre på ryggen och fransk coëffure,

O! dråpliga prydnad! o! Sköna parure,

Som skapas af en utländsk hand!

Och du, min flicka vil, som pöbeln i vårt land,

Af egna händers värk en simpel klådnad göra,

Och få din skönhetsglans och all din agtning störa!

Nej, detta aldrig passar sig,

Om du vil ålskad bli af dem, som skåda dig.

Vet en gång, fjolla vet, at det är rätta lagen,

At alt hvad utländskt är på kroppen och i magen,

Det väcker mod och kraft, - det up til åran för

Och om vår egen dyrd en hög inbillning gör;

Det värkar ock genie til fjunga, dansa, skratta,

Och lär, at vår person til högre värde skatta; 15)

Det gör en vacker karl til artig cavalier; 16)

Säg,

15) Tro ej, at den förnuftige gör det.

16) Cavalierer utgjorde hos de Romare det andra
Ståndet, hvartil ingen kunde komma, som icke äg-
de goda dygder och kundskaper, samt tillika var i
besittning af fyra hundra tusende festertier.

Såg, kan väl någon slug begära ännu mer?
 Nej. Stolta yppighet! dit namn vil jag loffjunga;
 Du högt beprisas bör af gamla och af unga:

Styrk alla Damer i den tro,
 At der ditt glitter år, der skal ock åran bo! 17)
 Och, om de gifvas om af unga språttars skara,
 Lår dem sig fälla tro och ömheten förklara
 För dem som lysa måst och långst i smicker gå;
 Ty detta plågar namn af ägta qvickhet få. 18)
 Men när vår språtthök går til fina likars ställen,
 Lår honom svårja på, han känner den Mamfellen
 Så väl, som Adam sjelf sin hustru Eva kânt,
 Sen hon sin kärleks eld hos honom hade tânt:

Hans feger honom heder ger,

En skrattar högt, den andre ler;

Nu ingen vil den sämste vara

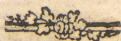
Och hvar och en begynner sig förklara,

Och råkner up en ymnig skara

Af

17) Denna läran hafva de fläste fullkomligen trott och
 til sin stora skada och olycka med förtjusning ef-
 terfölgt.

18) Undra ej derpå; ty sädane som åhörarne uti et
 sålskap åro, sädane blifva ock omdömen och utfla-
 gen öfver den talande. Et sedigt och grundeligt
 tal bespottas af fånar; men narrens plumpa equi-
 voquer, osmakliga infall, osammanhängande plad-
 der och dumma djerfbet vinna deras bifall. Här
 tiger den förnuftige, om han ock skulle ofredas af
 den inbilske Narren; emedan de närvarande åro
 narrens vänner och utaf samma begrep som han.

Af Damer, dem han kånt och känner,

Och det, på samma fått och vis,

Samt at han dagligt finner vånner

Uti de skõnas Paradis.

Så kunna flickor agtning vinna,

Och få et vördadt renommée,

Och fåstemänner tjogtals finna; 19)

Men

19) Hår är icke frågan om de förnåma och rika; ty til dem vågar ej någon adoreteur, som ej finner sig vârdig, och de kunna göra sig stat at vinna ej allenast en ålskare, utan åfven i den samme en vârdig man, om de behaga; men hår är egentligen frågan om medelmåttiga eller fattiga och vackra oskyldiga flickor. Intet förstå föråldrarne hvarpå de böra fåtta et rätt värde, flickorna ånnu mindre; de tro således blott fina yttre finnen. De håra titlar nåmnas som låta något i deras enfaldiga åron; men desse åro blott namn, som ofta kunna fås til skånks, eller första veckan en yngling blifvit engagerad. Detta namn år således utan lön och värde för innehåfvaren. Detta namn får ock ofta båras i många år och kanske hela listiden utan inkomst. Ånnu mer de se en vacker yta, en behagelig smak och pragt i klåder, som ofta åro borgade, de se fria och efter deras lilla begrep låmpade manerer, de håra vålljudande smicker ifrån falska tungor: detta ålt förtjufer dem, de skatta sig lycklige och råkna för en utmärkt åra, at vara i så hederliga sålskaper: men fjollorna blifva bedragne. Ej nog, at desse ovårdige och flygtige fjårilar, sedan de förgiftat deras moraliska caractere, åfvergifva dem, tår at upståka nya oskyldiga offer för deras nedrighet. Andre vårkeligen uprigtige, stadgade och förmågne, åfvergifva dem åfven; ty, såga de: det år ej rådligt at förenå sig med den, som haft så många flyg-

Men detta skulle aldrig ske,
Om icke du, o! yppighet!
Beprydde våra petitmaïtrar
Med all den pragt, som Damers finnen fjåtrår:
Ja, utom all dit prål och sköna hårlighet,
Hvarenda qvinna skulle skratta
Och aldrig nånsin tycke fatta
För dygdens blotta fedighet;
Ty, om hon skulle råka se
En kår i Låndets egnå klåder,
Med stadgadt vet, som våra gamla fåder,
Så skulle hon af hjertat le
Åt en få dum alvarsamhet,
Och utaf alla krafter be,
Förskonad bli för dessa spöken,
Och blifva rådd för dem som honå blir för höken:
Men tänk, om alla lika bli!
Ach! stackars qvinfolk, stackars vi!
Hvad få vi då, som hjertat glåder? 20)

B

Då

tiga connoissancer uti flicke åren. Skönheter!
följen ej de Cypriska Damernas fed, låren
eder, at endast låtta vårde på förstånd, goda feder
och dygd, lå blifven J ej bedragne: och, om desse
egenskaper finnas hos eder sjelfve, lå kan den måst
långt bedragare omöjligen låra Eder åra.

20) Crifanta klagår här med håftighet, förmodeligen
öfver de korta jackörnas afskaffande. Hon kan ej
fördraga, at hon hådånefter måste genom imagina-
tionen uptåcka hvad alla tiders anståndiga upförå-
de förbjudit at offentligi vifa för ögat.

Då kan ju ej en enda qvinna,
 Som ögon smak och känsla har,
 En enda karl behaglig finna,
 Och alt vårt hopp, som røken far.
 Ån värre blir, om våra goffar

Från characterers prål och fyfslor stängas ut;

Då tar ju all vår fällhet slut!
 Ach! hvilken olycks låga blöfvar!
 Tänk! våra poikar skola drifvas
 Til dygd och fedigt lefverne!
 Ach! hjertans oro, sorg och ve!
 Jag kan ej mer i verlden trifvas;
 De få ej mera courtifera!
 Och Toiletten öde står!
 De skola först fig exercera
 I studier ännu några år! - -

Men ach! var det ej nog, åt egna infall skratta,
 At hvifla, låfpa, fjunga, fatta
 Sin Cloris focker föta hand
 Och föra den til mun ibland?

Mån Cicero och Seneca,
 Baumgartens usla Logica,
 Euclidis Mathematica,
 Historien och Algebra,
 Physiquen Arithmetica,

Språk juridique och Ethica 21).

Kan gifva mer belefvenhet?

Nej, aldrig uti evighet!

Det är ju blott et lärdt pedanterie,

Som på Theatern plår af ofs beskrattadt bli. 22)

Hvad gagnar det til Etiquetten

Inför den sköna Toiletten;

Hvad gagnar det på promenader,

På Affembléer och Masquerader?

Nej. Söta, föta yppighet!

Kom åter med din fänighet

Och krön ofs med din flygtighet!

Låt ofs behålla qvar en mängd adorateurer,

Som aldrig i moral och bokvet kunskap få,

At deras vettighet och stadgade humeurer

Ej måga vårt förstånd i famtal öfvergå!

Ach! vivat, vivat yppighet! |

Det funda vetet til förtret,

B 2

Be-

21) Vår håftiga och sköna Crisanta upräknar här en hop latinska och gräkiska namn. Det är besynnerligt, at hon lagt dem på minnet, och at hon ej skåms at nämna dem i detta uplysta tidevarf; men hon är ursäktad, emedan hon i de följande rader der om ger sin förackteliga tanka tilkänna.

22) Här felar Crisanta för mycket, ty på ingen theater ibland alla policerade Nationer, kan någon enda dygd eller den minsta talang blifva beskrattad. Hvem skulle väl kunna vara road af sådana spectacler, om ej den okunnige och odygdige?

Beskydda dina Provianteurer! 23)
Stor fak i Statens lumpna Cassa,
Och hela Rikets stora Massa,
Blott vi få dö i Veklighet!

23) Yppighetens Provianteurer äro de, som för egen vinning och til Samhällets förderf, ej allenast förskaffa alt hvad til yppighetens underhåll hörer; utan äfven utfmycka gående skyltar, för at reta allmänhetens kända begär efter ny pragt, och således vinna en god affättning. Skola då flygtiga ögon och en förderfvad smak ruinera en hel Stat? anstår sådant förnuftiga varelser?

FÖRNUFTETS UTSLAG:

Crisanta, jag har hört från dina läppar flyta
Et fräckt och vetlöst tal, som liknar raseri:
Men vet, at hämndens arm din stolta hals skal
bryta;

Et hufvud kortare skal din Gudinna bli.
Vet, åran i förstånd och dygder endast finnes;
Men ej i modens pragt och finlighetens flård:
Och, om med goda skål mit ändamål ej vinnnes;
Skal sakernas natur dock ändra denna värld,
Som, störtad i et haf af bistra olycks öden,
Af dina nyckers mängd och dårars företag,
Skal sjunka af sig sjelf allt mer och mer i nöden,
Det förra öfverflöd förneka dig en dag.

Vid denna nödens blick skal yppigheten häpna,
Och jorden tråda fram i sparsamhetens drågt;
Men du, Crisanta, skal med raseri dig väpna,
Förtviflad rota ut din hela ape-flågt,
Som utaf dårskap född, at världars magt förstöra,
Bör genast skickas bort til Stygens svarta strand:
Imedertid skal jag min flit och bästa göra,
At modigt hjälpa up et plundradt fosterland.
Det är min svåra lott at hjälpa och at rätta,
Hvad du med markattsvett belevadt skadat har,
Och tryckta folket från den fördoms dumhet låtta,

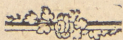

Som, jemte Gudlöshet, til arf du lemnat qvar.
 Du djuriskt rufar fram och krånker goda feder,
 Den fanna åran du knapt känner til sit namn;
 Du och din dumma flock defs Tempel bryter
 neder,

Du tryggt förnöjer dig i veklighetens hamn.
 Din smak upslukar alt och på en dag förnöter,
 Hvad andra med fin svett hopsamlat på et år;
 Men når en allmän nöd i landet sammanstöter,
 Då hjälplös, lat och dum, du som en Åfna står.
 Det år ju ej din sak at tråla och at tänka,
 Din skönhet, växt och hy förtjena större vård;
 Til slafvars qual du bör din kropp i vålluft
 dränka

Och för en utländsk pragt förstöra gods och gård.
 Du aldrig åran fökt; men bör dock åran vinna,
 Förnuftet utan hjälp bör altid modfåldt gå.
 Så år ditt stolta tal; men vet, förmåtna qvinna!
 At snart ditt högmod skal en evig bane få.
 Snart jag utur din hand skal envåldspiran rycka,
 Den öfver jorden du tyranniskt länge fört,
 Och dina apor i föragtets afgrund trycka,
 Sen i sin vetlöshet de verdens lugn förstört.
 En fattig med förstånd och dygd skal mer ej
 bäfva,

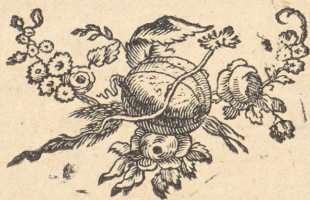
Han skyddas skal af mig, då du föragtad står;
 Hans flit och skicklighet skal alla hinder häfva,
 Dem

Dem du lagt på den väg, fom up til åran går.
Når jag på verdens Thron med ljus och vishet
tråder,

Skal hólgd utaf fóragt du ned vid foten stå;
Och når fórtjensten jag med min belóning glåder,
Skal du et dódligt slag af mina lagar få.

Ja, dit fórmáttna folk, o! yppighet! skal finna
Och inom några år med blygd och hápnad fe,
At hela jordens krets skal af min vishet vinna
En ny och báttre forme och lycklig skeppelse.

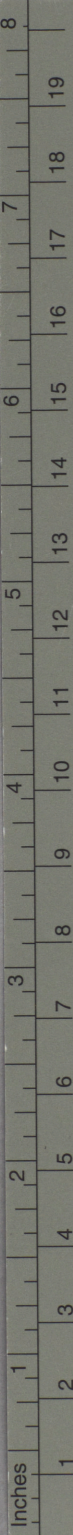
Dem du lagt på den väg som yrskänna
När jag påverkansförmågan med tus och väder

Ännu höll jag ut ännu en gång vil förklarar
Och när tilliken jag med mig bedrögar glider

Ännu du er dödligt tag ni minnigt
Jag är som en sol, du yrskänna i det samma

Och inom mig är med dig och begrundar
Att hela jordens lura skal i minnigt vinnas
En av och hans formen och lyktig begrundar

Centimetres

TIFFEN® Color Control Patches

© The Tiffen Company, 2007

Blue	Cyan	Green	Yellow	Red	Magenta	White	3/Color	Black
------	------	-------	--------	-----	---------	-------	---------	-------

